

→ termének színpadtechnikáját és a Feröer-szigeteken lévő művelődési ház ponthúzó berendezésének felújítását. A munkák jól sikerültek, de az exportlehetőség előnyét erősen csökkentette a nagy távolság. Más volt a helyzet a tervezéssel: Ölveczkynek olyan technológusra volt szüksége, aki a technológiai tervek megrajzolásában és a kiírásokban segítségére tud lenni. A koppenhágai Hippodrom technológiai terveit és kiírását már együtt csinálták. Ennek mintájára terveztek egy zenekariárok-szék-kocsirendszert a reyjavíki Nemzeti Színház részére. Aztán kisebb kulturális létesítmények következtek: a Drammens Színház, a malmói cirkusz átalakítása, a koppenhágai Kultúrház, fejlesztési javaslatok a világ egyik legjobb többcélú sportcsarnoka, az Oslo Spektrum részére stb. Ezekkel a munkákkal Lőrinc európai szintű kitekintést és tapasztalatokat szerzett.

Ennek segítségével már természetes volt, hogy – elsősorban a Zoboki–Demeter és Társai Építészirodán keresztül – külföldi munkákon dolgozzon. Leginkább nagy kínai beruházásokon, de dolgozott a szibériai (Szurgut) vagy a Szentpétervárnak szánt, MÜPA karakterű létesítményen is.

Lőrincet mindig óvatos, körültekintő, nagyon alapos és szerény munkastílus jellemezte. Nagy szorgalommal, kíváncsisággal és kitartással fejlesztette magát. Az utolsó évtizedben már számítógéppel tervezett. Nagy ívű, tevékeny élete teljes volt és példamutató. Munkássága kitörülhetetlen nyomott hagyott a magyar színpadgépészet fejlődésében. Nagy kár, hogy a hiányzó utódoknak nem tudta átadni tudását... Nagy űr keletkezett távozásával!

Zárkózott volt, ha privát életére terelődött a beszélgetés. Feleségét még a KÖZTI-ben ismerte meg, aki nagy segítségére volt tervei feldolgozásában. Kiegyensúlyozott, boldog családi életet éltek, két fiút neveltek fel. Az utóbbi években – elsősorban felesége súlyos betegsége miatt – minden szakmai munkát leépített. Többször beszéltem vele telefonon, és érdeklődtem felesége állapotáról, ami nagyon megrázta őt. Önfelelő ápolásának és gondoskodásának köszönhetően felesége végül is legyőzte betegségét és

meggyógyult. Rajta ezután hatalmasodott el a halálos kór...

Fájdalmas Tőle végső búcsút venni, egyetlen

vigaszunk, hogy emléke és eredményei velünk maradnak...

SZABÓ-JILEK IVÁN

► Spirálliftes színpadi süllyedők

► A Drammens Teater stúdió

NEKROLÓG

In memoriam Strack Lőrinc

Harmónia, együttműködés és többirányú látásmód a színpadtechnikai tervezésben

„A segédeszköz nem helyettesíti a tervező szak-tudását, hiszen már az alapadatok megadá-sánál is más-más szempontokat kell az eltérő funkciójú létesítményeknél szakmailag helye-sen mérlegelni” – e szakmai munkássága credő-

jaként is értelmezhető gondolatokkal zárul néhai Strack Lőrinc barátunk, kollégánk egyik publikációja. Még a gondolat is döbbenetes, de leírva az idő múlásának fájó bizonyítékaként ég tudatunkba; amikor e sorok megjelennek, már

több mint három hónapja hagyott itt minket a szcenikai-színpadtechnikai tervezés egyik meg-kerülhetetlen hazai szaktekintélye.

Közös munkánk a Zeneakadémia rekonst-rukciójának 2003-as tervpályázatával kezdő-

dött. Lőrinc színpadtechnikai tervezőként végigkísérte a rekonstrukció 13 éves folyamatát, e feladat mellett számos, az ötletek és álmok szintjén megrekedt, valamint megvalósult beruházás szakértői csapatában sodort egymás mellé minket a sors. Lőrinc partnereként, megrendelőként és munkatársként is érzékelhető, figyelemre méltó volt látásmódjában, megközelítéseiben a szakmaiság és a funkcionalitás szempontjainak harmóniája, az együttműködésre való törekvés. Ennek köszönhető, hogy a beruházások legnehezebb időszakában, a tervezett műszaki tartalom és a költségvetési keretek „találkozásának”, egybevetésének nehéz pillanataiban is a projektmenedzser biztos támasza tudott lenni, javaslataival szinte észrevétlenül úgy segítette a nehéz beruházói döntések meghozatalát, hogy azok eredményét ne érzékeljük eredeti elképzeléseink kicsontozásának, kilúgozásának. Megbízója, megrendelője kényszerű, sokszor a műszaki gondolkodástól idegen – pl. közbeszerzési, jogi – szempontrendszerét megismerve aktív részese tudott lenni az előkészítés és lebonyolítás folyamatának. Éltre szóló élményként

maradnak meg a késő estébe nyúló egyeztetéseink, amelyek egy-egy innovatív javaslatával zárultak. Egy ilyen, maratoni hosszúságú beszélgetéssorozat eredményeként jött létre a Zeneakadémia korábbi Kistermének, a mai Solti György Kamarateremnek teljes alsó- és felsőgépészete, amelyekkel az elmúlt négy hangversenyévadban bizonyítottan a hazai koncertélet egyik – talán legsokoldalúbban használható – variábilis, ugyanakkor eredeti belsőépítészeti egységét és értékeit újra megmutató kamarahelyszíne jöhetett létre. A 100 éves műemléképület rekonstrukciója a technológiai tervezők közül leginkább talán a helyszíni adottságokkal, helyhiánnyal mindig, de ez esetben fokozottan megküzdő színpadtechnikai tervezők kreativitását vette igénybe. A teljes rekonstrukció folyamatára visszatérve a százéves korai vasbeton tartószerkezetekhez idomuló követelmények, a Nagyterem felsőgépészeti rendszerének helyet biztosító, csak korlátozottan járható álmennyezeti tér kialakítása, a Solti Kamaraterem csak 1907-es fényképről ismert csillárjainak 5 pontos függesztése és mozgatása a tervezés olyan cso-

mópontjai voltak, amelyek feldolgozása akkor és ott, Strack Lőrinc nélkül elképzelhetetlen lett volna. Tervezői, szakértői megközelítését mindvégig a többszörös nézőpont jellemezte; a produkció lebonyolításának, a létesítmény üzemeltetésének műszaki szempontjai mellett mindig kiemelt figyelmet fordított a közönség igényeinek kielégítésére, a nézői élmény feltételeinek biztosítására. Munkássága nyomán a nézőtér kialakításának, az ún. láthatósági szerkesztésnek nagy tapasztalattal bíró szakértőjévé vált; azt, hogy e szakmai kérdéskör számára is kiemelt jelentőségű volt, a nevével fémjelzett nézőtér szerkesztő program is bizonyítja.

Strack Lőrinc kollégánk távozásával szegényebb lett szakmai közéletünk. Meggyőződésem, hogy nekünk, a fiatalabb generációnak feladata elődeink eredményeinek, tapasztalatainak kamatoztatása, hiszen enélkül fejlődésünk is megtorpan, lelassul. Mostanra Lőrinc szerzteágazó, az egész országra és országghatáron túlra is kiterjedő munkássága is ennek a feladatnak részét képezi, amelyért tisztelettel adózunk emlékének.

LAKATOS GERGELY

Búcsú egy nagyszerű munkatárstól

2017 novemberben hitetlenkedve fogadtam a család értesítését, hogy Lőrinc súlyos beteg lett. Aztán reménykedve vártuk a hírt jobbulásáról, de helyette jött a még szomorúbb hír: Lőrinc meghalt.

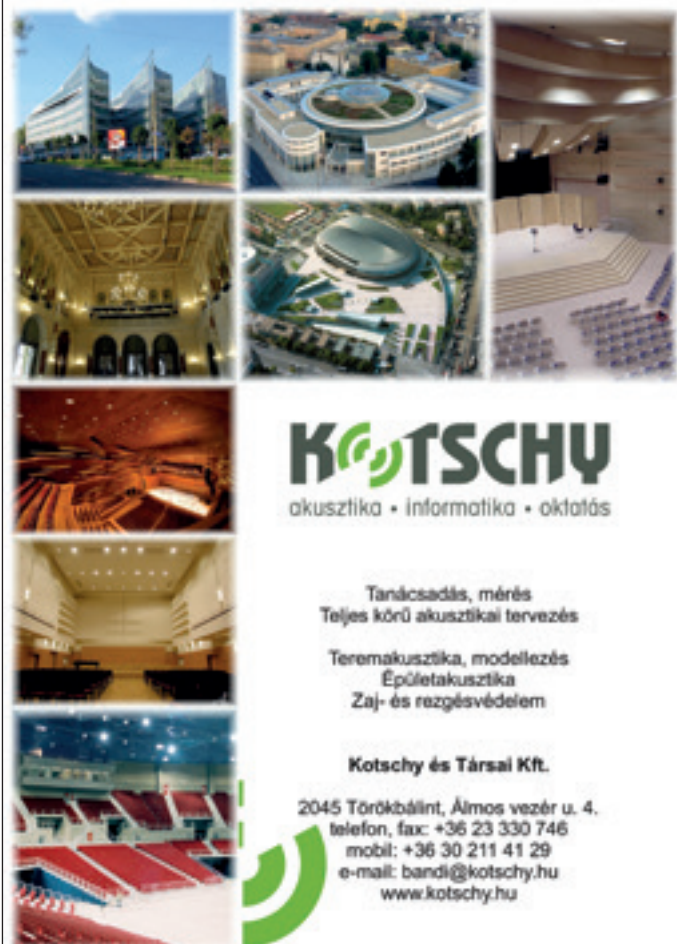
Heteken keresztül minduntalan eszembe jutott, nem akartam tudomásul venni, hogy ez a kiváló szakember, jó barát eltávozott közülünk! Abban a szerencsés helyzetben voltam, hogy több évtizeden keresztül szoros tervezői kapcsolatban lehettem vele. Mindig segítőkész volt, a kisebb vagy nagyobb színháztechnikai feladatokban egyaránt. Fantasztikus szakmai tudása, nyugodt és mindig precíz közreműködése számtalanszor nagy segítségemre volt a teremakusztikai tervezésben is.

Azt hiszem, kijelenthetjük, hogy hazánkban a színpadtechnikai tervezés területén a legnagyobb egyéniség volt. Számos építész, statikus kért és kapott tőle szakmai segítséget, legyen az nemzeti színház, művelődési központ, sportcsarnok vagy csak egy iskola.

Már ő is több éve nyugdíjasként dolgozott velünk. Tavaly már kissé nehezebben lehetett rávenni a scenikai szaktervezésre, ami előrevetítette gyengülő egészsége jeleit. Lassan beletörődve, tudomásul véve, hogy Lőrinc szakmai, baráti együttlétére a jövőben nem számíthatok, csak egyet tehetek: sok más tervező kollégával együtt, akikkel dolgozott, én is remélem, hogy lassan szerető családja is megnyugszik, beletörődve a szomorú valóságba.

Kedves Lőrinc, őszintén mondom, hogy a hosszú éveken át tartó együttműködésünket, mindig segíteni kész tulajdonságodat sohasem felejtem!

KOTSCHY ANDRÁS
Kotschy és Társai Kft.

KOTSCHY
akusztika • informatika • oktatás

Tanácsadás, mérés
Teljes körű akusztikai tervezés

Teremakusztika, modellezés
Épületakusztika
Zaj- és rezgésvédelem

Kotschy és Társai Kft.
2045 Törökbalint, Álmos vezér u. 4.
telefon, fax: +36 23 330 746
mobil: +36 30 211 41 29
e-mail: bandi@kotschy.hu
www.kotschy.hu